

3. cvičení

Datové struktury I, 14. 10. 2024

<https://iuuk.mff.cuni.cz/~chmel/2425/ds1/>

Úloha 1 (Staticky optimální BVS)

Máme množinu klíčů $k_1 < \dots < k_n$, ze kterých chceme postavit statický BVS. Zároveň známe četnosti přístupů $w_1, \dots, w_n$, kde $w_i > 0$. (Také se na tyto četnosti můžeme dívat jako na pravděpodobnosti.)

Vytvořte algoritmus pro sestrojení staticky optimálního BVS, který minimalizuje součet $\sum_{i=1}^n h(i) \cdot w_i$, kde $h(i)$ je hloubka klíče k_i , a kořen má hloubku 1. (Tedy hledáme takový strom, že provedení w_i přístupů ke klíči k_i pro každé i bude trvat co nejmenší dobu.)

Úloha 2 (Líně vyvažované stromy)

Připomeňte si, jak fungují líně vyvažované BVS a jakým potenciálem se analyzují.

- Jak dlouho může trvat provedení k operací provedených na libovolném $\text{BB}[\alpha]$ stromu s n vrcholy?
- Proč je v definici potenciálu výjimka pro rozdíl 1, tedy co by se pokazilo, kdybychom ji neudělali?

Úloha 3 (Hloubka splay stromů nemusí být vždy logaritmická)

Navrhnete posloupnost operací, která vytvoří splay strom s lineární hloubkou a to jak pro naivní splay tak pro správný splay.

Úloha 4 (Naivita se ne vždy vyplácí)

Co se pokazí, když operaci SPLAY implementujeme naivně, tedy jen pomocí jednoduchých rotací jedné hrany?

Úloha 5 (Splay stromy mají potenciál)

Ujistěte se, že chápete, jak je definovaný potenciál ve splay stromech a že rozumíte hlavním myšlenkám analýzy amortizované složitosti splaye.

- Jak je definován potenciál splay stromu?
- Jaká je amortizovaná cena rotace (dvojitě a jednoduché)?
- Jaká je amortizovaná cena celého splaye a jak plyne z amortizovaných cen rotace?
- Jaké je *reálná* cena celého splaye (a v jakých jednotkách ji vlastně počítáme)?
- Jaký je potenciál perfektně vyváženého stromu? (Stačí nám rozumný horní a dolní odhad, pro jednoduchost předpokládejte $n = 2^k - 1$.)
- Jaký je potenciál cesty? (Opět stačí rozumné odhady.)

Úloha 6 (Potenciál pro následníka)

Na prvním cvičení jsme si ukázali, že použití n operací následníka na libovolném BVS, když začneme ve vrcholu s nejmenším klíčem, má složitost $\mathcal{O}(n)$. Jak to můžeme dokázat pomocí potenciálu?

Bonusové úlohy

Úloha 7 (Pro fajnšmekry)

Proveďte přestavění BVS na perfektně vyvážený BVS v lineárním čase *a s konstantní pamětí*.

Úloha 8 (Splay spojový seznam)

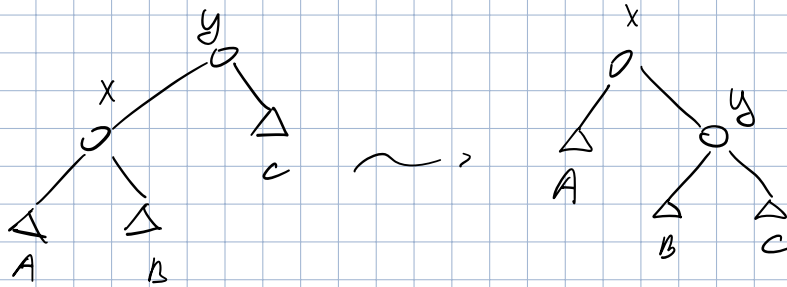
Uvažme následující problém: máme spojový seznam, a v něm máme prvky $x_1, \dots, x_n$. Dále pro každý prvek x_i víme, že pravděpodobnost dotazu na tento prvek je p_i , kde $\sum_{i=1}^n p_i = 1$. Cena dotazu na prvek x_i je jeho pořadí ve spojovém seznamu. Mějme prvky x_i označené tak, že $p_1 \geq p_2 \geq \dots \geq p_n \geq 0$.

- Ukažte, že mezi všemi *fixními* spojovými seznamy je námi vytvořený spojový seznam v pořadí $x_1, x_2, \dots, x_n$ dle pravděpodobností ve střední hodnotě optimální. Tuto hodnotu dále značíme jako $\mathbb{E}[T_{\text{opt}}]$.

- b) Uvažme dále tzv. *move-to-front* spojový seznam, kde v každém kroku prvek ve spojovém seznamu vyhledáme, a potom ho umístíme na začátek. (Na začátku je pořadí prvků libovolné.) Ukážeme, že v tomto případě bude střední hodnota ceny maximálně dvojnásobná, a provedeme to následovně. Prvně budeme předpokládat, že na každý prvek jsme se už alespoň jednou podívali, takže pořadí prvků ve spojáku nezávisí na původním pořadí, a budeme zkoumat pořadí prvků v nějaký fixní moment v čase. Z prvního kroku máme, že $\mathbb{E}[T_{\text{opt}}] = \sum_{i=1}^n i \cdot p_i$, a dále chceme spočítat $\mathbb{E}[T_{\text{mtf}}] = \sum_{i=1}^n \mathbb{E}[R_i] \cdot p_i$, kde R_i je náhodná veličina popisující pořadí prvku x_i v náš konkrétní moment. Konkrétně $\mathbb{E}[R_i] = 1 + \sum_{j=1, j \neq i}^n 1 \cdot \Pr[x_j \text{ je před } x_i]$ z linearity střední hodnoty. Vaším úkolem je nyní jen určit pravděpodobnost $\Pr[x_j \text{ je před } x_i]$, a dále odhadnout $\mathbb{E}[T_{\text{mtf}}] \leq 2 \cdot \mathbb{E}[T_{\text{opt}}]$.

Návrh rotací splňující stromy:

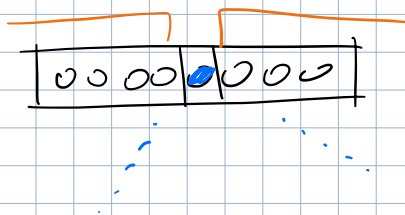
- musí se zachovat pořadí podstromů

Úloha 1 (Staticky optimální BVS)

Máme množinu klíčů $k_1 < \dots < k_n$, ze kterých chceme postavit statický BVS. Zároveň známe četnosti přístupů $w_1, \dots, w_n$, kde $w_i > 0$. (Také se na tyto četnosti můžeme dívat jako na pravděpodobnosti.)

Vytvořte algoritmus pro sestavení staticky optimálního BVS, který minimalizuje součet $\sum_{i=1}^n h(i) \cdot w_i$, kde $h(i)$ je hloubka klíče k_i , a kořen má hloubku 1. (Tedy hledáme takový strom, že provedení w_i přístupů ke klíči k_i pro každé i bude trvat co nejmenší dobu.)

- vždycky zkusím každý uzel jako kořen, podstromy vlevo a vpravo už mám pomocí dyn. prog. vyřešeni, tak je jen připojím.

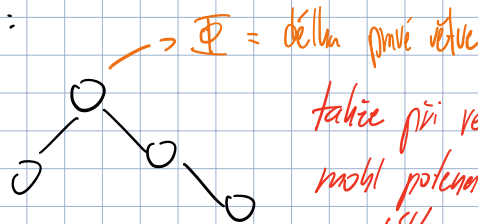
Bude to $O(n^3)$, protože pro každý z n vrcholů, poskládám až n prvků, úlohu mám až n .

Úloha 2 (Líně vyvažované stromy)

Pripomeňte si, jak fungují líně vyvažované BVS a jakým potenciálem se analyzují.

- Jak dlouho může trvat provedení k operací provedených na libovolném $BB[a]$ stromu s n vrcholy?
- Proč je v definici potenciálu výjimka pro rozdíl 1, tedy co by se pokazilo, kdybychom ji neudělali?

b) Kdybychom neměli tu podmínku:

takže při rekonstrukci by se mi mohl potenciál zvýšit až o délku této dlouhé větve

$$\Phi(v) = \begin{cases} 0 & \text{pokud } |s(l(v)) - s(r(v))| \leq 1 \\ |s(l(v)) - s(r(v))| & \text{jinak} \end{cases}$$

$$s(l(v)) \leq \alpha \cdot s(v)$$

a) bude to trvat $O((k+n) \log n)$

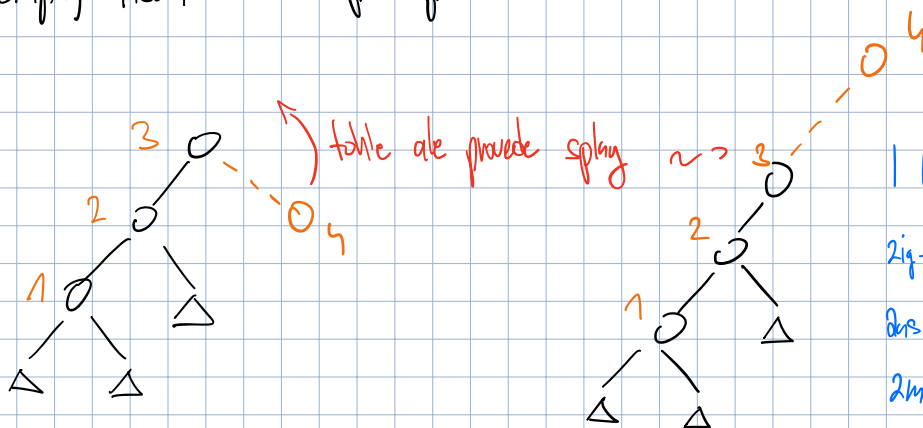
$n \cdot \log n$ -> cena potenciálu, když je strom nevyvážený a pak ho rekonstruujeme

$k \cdot \log n$ -> jedna operace stojí $\log n$, provedu jich k

Úloha 3 (Hloubka splay stromů nemusí být vždy logaritmická)

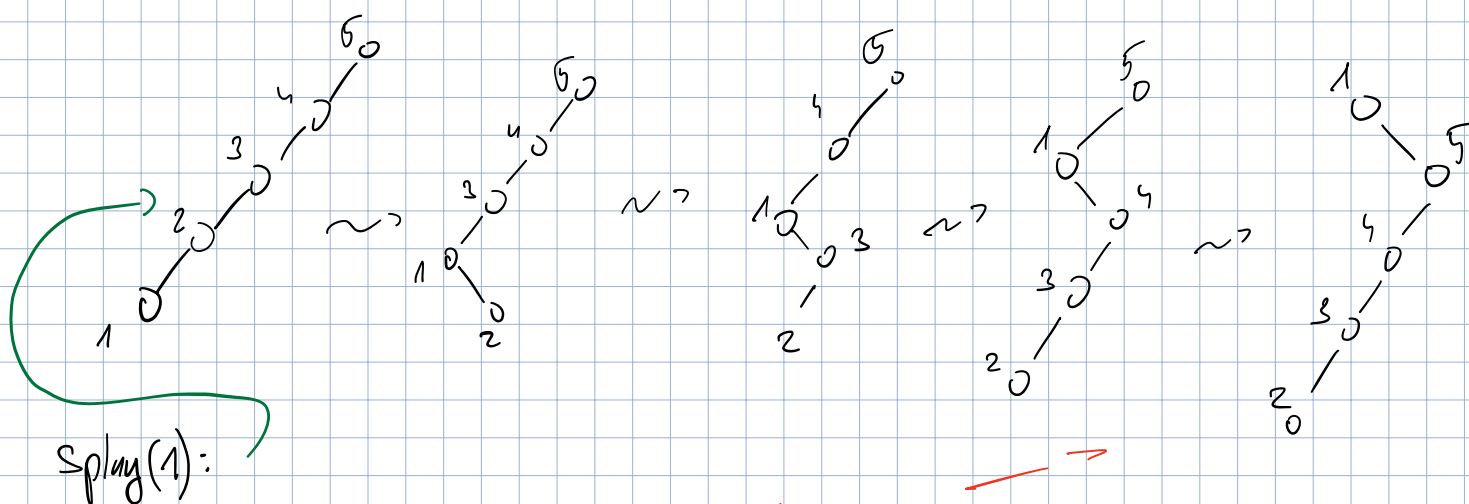
Navrhněte posloupnost operací, která vytvoří splay strom s lineární hloubkou a to jak pro naivní splay tak pro správný splay.

Postupný insert rostoucí posloupnosti

Úloha 4 (Naivita se ne vždy vyplácí)

Co se pokazí, když operaci SPLAY implementujeme naivně, tedy jen pomocí jednoduchých rotací jedné hrany?

takže ta hloubka mi pak vyjde furt lineární,
celkem tedy na ty operace bude potřeba
 $O(n^2)$ čas.